

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

73/2026

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 8.12.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ιδιωτικό τηλεοπτικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΛΤΕΡ EGO MEDIA A.E.», αναφορικά με τις διατάξεις που αφορούν την απαγόρευση πρόκλησης πόνου (λόγω προβολής εικόνων στη διάρκεια εκπομπής) σε εικονιζόμενους και πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός τους (επί τη βάση της αρχής του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου) στη διάρκεια της εκπομπής με τον τίτλο «Live News», η οποία μεταδόθηκε από τον ως άνω τηλεοπτικό σταθμό στις 16 Ιανουαρίου 2024. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 319/18.1.2024 και 369/22.1.2024 εξώδικες διαμαρτυρίες πολιτών και την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 300/17.1.2024 καταγγελία πολίτη.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε ο φάκελος με αριθμό 99/29.3.2024, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Αικατερίνη Κοντοπούλου και στην ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου. Η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1145/ΕΣ/12.7.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών

της υπόθεσης. Στη συνέχεια η Ειδική Επιστήμων υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 1717/ΕΣ/11.11.2024 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον τηλεοπτικό σταθμό ως άνω εταιρείας, παρέστη η πληρεξούσια δικηγόρος της Σπυριδούλα Καλογήρου. Ερωτηθείσα από την Πρόεδρο η ανωτέρω δικηγόρος δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 9.2.2025, ώρα 14:00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 713/9.2.2026 υπόμνημά του.

Την 9.3.2026 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Παρέστη επίσης και η ανωτέρω ειδική επιστήμων-νομικός, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων. «Ο άμεσος έλεγχος του κράτους... έχει ως σκοπό... την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας,

καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας».

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος: «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας».

3. Κατά το άρθρο 106 παρ. 2 του Συντάγματος: «Η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας».

4. Κατά το άρθρο 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας, άρθρ. 6 της ΣΕΕ): «Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι απαραβίαστη. Πρέπει να είναι σεβαστή και να προστατεύεται».

5. Το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966 (Ν. 2462/1997), στον πρόλογο του αναφέρεται στην «αναγνώριση της εγγενούς αξιοπρέπειας και των ίσων και αναφαίρετων δικαιωμάτων όλων των μελών της ανθρώπινης κοινωνίας».

6. Κατά το άρθρο 2 παρ. 3 εδ. β' του Ν. 4173/2013 (που τροποποιήθηκε με το Ν. 4324/29.4.2015 που επανιδρύει την ΕΡΤ και ισχύει και για την ιδιωτική τηλεόραση κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 § 1α του Ν. 2328/1995)¹: «Οι οπτικοακουστικές υπηρεσίες που παρέχει η Ε.Ρ.Τ. Α.Ε. πρέπει να ανταποκρίνονται στην ποιοτική στάθμη που επιβάλλουν η κοινωνική αποστολή και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας και να σέβονται ιδίως την αξία του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

7. Κατά το Π.Δ. 77/2003 άρθρο 9 παρ. 2 εδ. α', β' και γ': «Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Ειδικότερα δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειάς τους. Πρέπει επίσης να γίνονται σεβαστά η ιδιωτική και οικογενειακή τους ζωή, η επαγγελματική τους δραστηριότητα και το δικαίωμα έκφρασής τους».

¹ Το άρθρο 3 παρ. 1α του Ν. 2328/1995 ορίζει ότι οι εκπομπές όλων των τηλεοπτικών σταθμών διέπονται από τις αρχές και τους κανόνες εκπομπών και διαφημίσεων που ισχύουν για τις εκπομπές της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης Α.Ε. στο πλαίσιο του άρθρου 15 παρ. 2 του Συντάγματος και της Οδηγίας 89/552/Ε.Ο.Κ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 3.10.1989 όπως αυτή έχει μεταφερθεί στην ελληνική έννομη τάξη.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003: «Δεν επιτρέπεται να προβάλλονται, χωρίς σπουδαίο λόγο, εικόνες ή ήχοι που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στους εικονιζόμενους ή σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός τους».

8. Με την Υπόδειξη 2/25.10.2011(σημ. 1), το Ε.Σ.Ρ. υποδεικνύει στους δημόσιους και ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς όπως κατά τη μετάδοση των εκπομπών μεριμνούν για το σεβασμό της αξιοπρέπειας του ατόμου (που συμμετέχει, αναφέρεται ή παρακολουθεί την εκάστοτε εκπομπή), το σεβασμό του ιδιωτικού βίου...

9. Τέλος, κατά τα στοιχεία β' και ε' της παραγ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το Ε.Σ.Ρ. ελέγχει την τήρηση των όρων και προϋποθέσεων καθώς και των εν γένει κανόνων και αρχών που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία για τη νόμιμη, διαφανή και ποιοτική λειτουργία των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων και επιβάλλει, σε περίπτωση παραβάσεων, τις από το άρθρο 4 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

Από το συνδυασμό των ως άνω διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα:

α) Αξία ανθρώπου: Η αρχή της αξίας του ανθρώπου καθίσταται, μέσω της αναγνώρισης της ως συνταγματικής αρχής και της δικαιοκρατικής της νοηματοδότησης, κανονιστική πηγή των δικαιωμάτων και ελευθεριών, υπό την έννοια ότι κάθε συνταγματικό δικαίωμα θεωρείται ότι αποτελεί ιδιαίτερη έκφραση και εκδήλωση της αξίας του ανθρώπου². Η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος δεν θεσπίζει ατομικό δικαίωμα ούτε αποτελεί απλή διακήρυξη, αλλά κανόνα δικαίου συνταγματικού επιπέδου. Η διάταξη αυτή αποτελεί θεμελιώδη συνταγματικό κανόνα αντικειμενικού χαρακτήρα και άμεσης ισχύος (Α.Π. 40/1998)³. Η κατοχύρωση της αξίας του ανθρώπου είναι απαραβίαστη, δεν υπόκειται σε κανένα περιορισμό και σε καμία επιφύλαξη νόμου καθώς η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 δεν υπόκειται σε αναθεώρηση ούτε ανήκει σε εκείνες των οποίων η ισχύς μπορεί να ανασταλεί κατά το άρθρο 48 παρ. 1. Η αξία του ανθρώπου αποτελεί το άκρο όριο οποιουδήποτε περιορισμού ατομικού δικαιώματος που επιτρέπει εκάστοτε το Σύνταγμα είτε αυτός αναφέρεται στο

² Β. Τσεβρένης «Ανθρώπινη αξιοπρέπεια», 2012, σελ. 40-41, Sakkoulas-online.gr

³ Γ. Κασιμάτης «Η απόφαση 40/1998 της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου. Οι βάσεις εφαρμογής της αρχής σεβασμού και προστασίας της αξίας του ανθρώπου και της εγγύησης της ιδιοκτησίας», Νομικό Βήμα, τεύχος 5, τόμος 47, Μάιος 1999

περιεχόμενο είτε στους φορείς του δικαιώματος⁴. Για τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του Συντάγματος σημειώνει ο Π. Παυλόπουλος «πρόκειται για θεμελιώδη διάταξη του Συντάγματος η οποία θέτοντας τον άνθρωπο στο επίκεντρο του ρυθμιστικού του πεδίου καθιερώνει τον εν γένει ανθρωποκεντρικό του χαρακτήρα..., όταν το άρθρο 2 παρ. 1 καθιερώνει την επιταγή του σεβασμού της αξίας του ανθρώπου επιβάλλει όχι μόνο την παθητική υπεράσπιση της αξίας του ανθρώπου αλλά *a fortiori* και τον ενεργό σεβασμό της στην πράξη, υπενθυμίζει την “πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας”, η υποχρέωση δε αυτή απευθύνεται στο κράτος αλλά και σε κάθε μέλος του κοινωνικού συνόλου...Η ως άνω διάταξη καθιερώνει έναν πραγματικό “δείκτη πορείας” για την πολιτεία για τον τρόπο που οφείλει να δρα στο πλαίσιο της έννομης τάξης...».⁵ «Τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν δεσμεύουν μόνο την κρατική εξουσία, δεσμεύουν και κάθε ιδιωτική, οικονομική ή κοινωνική εξουσία η οποία απειλεί, δυνάμει, την ελευθερία του ανθρώπου σε πολλές εκφάνσεις της».⁶

β) Πρόκληση πόνου σε πρόσωπα αμέσου περιβάλλοντος των εικονιζομένων: Οι αποφάσεις ΣτΕ 2902, 2903, 2904/2014 που αναφέρονται στον πόνο συγγενών, λαμβάνουν υπόψη και άλλους παράγοντες τους οποίους συνεκτιμούν, όπως την σπουδαιότητα ενός γεγονότος που απασχόλησε την κοινή γνώμη, τη μικρή διάρκεια προβολής του θέματος σε σχέση με το συνολικό χρόνο παρουσίας του γεγονότος, τον όλο τρόπο παρουσίας του θέματος, την συναίνεση του συζύγου του θύματος για προβολή συνέντευξης που αίρει-κατά νόμο-την παράβαση της αδιάκριτης παρέμβασης σε στιγμές προσωπικής οδύνης. Η απόφαση ΣτΕ 993/2013 δέχεται ότι «ο τηλεοπτικός σταθμός της αιτούσης υπέπεσε, όπως με νόμιμη και επαρκή αιτιολογία έγινε δεκτό με την απόφαση αυτή, στις εξής παραβάσεις α) Προβολή εικόνων που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στον εικονιζόμενο δράστη και στο οικογενειακό του περιβάλλον καθώς και στο οικογενειακό περιβάλλον του θύματος κατά το άρθρο 7 παρ. 2 του π.δ. 77/2003...». Κατά την απόφαση ΣτΕ 4391/2013 σκέψη 6 «Περαιτέρω οι εικόνες που προεβλήθησαν (μεταξύ άλλων, εικόνες από το διαμέρισμα και το ιδιωτικό σκάφος του ηθοποιού, ψηφιακό σκηνικό αναπαράστασης των χώρων της οικίας του, πλάνο με απομονωμένα τα

⁴ Π. Δαγτόγλου «Συνταγματικό Δίκαιο-Ατομικά δικαιώματα», 4^η έκδοση, 2012, σελ. 1123, βλ. σχετικά Τ. Ηλιοπούλου-Στράγγα «Γενική θεωρία θεμελιωδών δικαιωμάτων», 2018, σελ. 195-199, Sakkoulas-online.gr

⁵ Π. Παυλόπουλος «Η αξία του ανθρώπου ως θεμέλιο του ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα του Συντάγματος. Οι θεσμικές επιπτώσεις στο πεδίο της βιοηθικής», ΕφημΔΔ 2/2019, σελ. 122-131, Sakkoulas-online.gr

⁶ Γ. Παπαδημητρίου «Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην εποχή μας», Συνταγματικές Μελέτες, τ. 4, 2010, σελ. 13-23, Sakkoulas-online.gr

μάτια του ηθοποιού σαν σε σκισμένη σελίδα και πτώση επί της οθόνης κόκκινου συμβόλου που παραπέμπει σε κεραυνό-μαχαίριά) και ο τρόπος με τον οποίο αυτές προβλήθηκαν (οπτικοακουστικές τεχνικές που αποσκοπούσαν στη δραματοποίηση του γεγονότος της δολοφονίας του ηθοποιού..., επένδυση με μουσική μυστηρίου και αγωνίας) σε συνδυασμό με τις εκτεταμένες αναφορές στον τρόπο της δολοφονίας του και στην προσωπική του ζωή ήταν ικανά να προκαλέσουν πόνο στους οικείους του εκλιπόντος (πρβλ. ΣτΕ 4044/2008)...». Σύμφωνα με την απόφαση ΣτΕ 4395/2013 σκέψη 5 «...Η προσβαλλόμενη απόφαση, κατ' ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7 παρ. 1 και 9 παρ. 2 του π.δ/τος 77/2003 επέβαλε την επίδικη διοικητική κύρωση. Τούτο, δε, διότι οι επανειλημμένες αναφορές στο γενετήσιο προσανατολισμό, τις σεξουαλικές προτιμήσεις και την εμπλοκή του εκλιπόντος με τα ναρκωτικά και η χρησιμοποίηση αναλόγου περιεχομένου υποτίτλων και χαρακτηρισμών αφενός στοιχειοθετούσαν παραβίαση του άρθρου 9 παρ. 2 του π.δ/τος 77/2003, κατά την έννοια του οποίου απαιτείται αξιοπρεπής συμπεριφορά έναντι κάθε προσώπου που αναφέρεται σε τηλεοπτική εκπομπή, ανεξαρτήτως του αν βρίσκεται ή όχι στη ζωή, αφετέρου συνιστούσαν αδιάκριτη παρέμβαση σε προσωπικό πόνο και πένθος, η οποία δεν εξαντλείται μόνον στην παρουσίαση σκηνών ή ατόμων σε στιγμές πένθους, οδύνης, απόγνωσης ή αγανάκτησης, περίπτωση η οποία ενδεικτικώς παρατίθεται στη διάταξη του άρθρου 7 παρ. 1 του π.δ/τος 77/2003, αλλά στοιχειοθετείται και με τη χρησιμοποίηση εκφράσεων και λέξεων ικανών να επιδράσουν («παρέμβουν») αρνητικά στον πόνο και το πένθος των συγγενών ενός θανόντος...».

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης εταιρείας (προβληθέντες προφορικώς και εγγράφως), προέκυψαν τα εξής:

Η ενημερωτική εκπομπή «Live News» που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό Mega στις 16.1.2024 ώρα 15.50' έφερε σήμανση 2^{ης} κατηγορίας (κατάλληλο για άνω των 8 ετών), διήρκεσε περί τις δύομιση ώρες και παρουσιάστηκε από τον Νίκο Ευαγγελάτο.

Στις 17.27' ο παρουσιαστής αναφέρει: «Μια Ελληνίδα από την Κρήτη πηγαίνει με το σύντροφό της, Νορβηγό ο οποίος μένει στην Κρήτη, στην Κωνσταντινούπολη. Νοικιάζουν ένα Airbnb... και βρίσκονται εκείνος νεκρός και εκείνη σε πολύ άσχημη

κατάσταση. Χάλασε το αέριο με το οποίο ζεσταινόταν το διαμέρισμα; Έγινε απόπειρα ληστείας; Θα δείτε το ρεπορτάζ».

Μεταδίδεται: «Τα ερωτήματα πολλά, όλα τα σενάρια είναι ανοικτά. Τι προηγήθηκε τελικά και οι διακοπές του ζευγαριού από το Ρέθυμνο στην Κωνσταντινούπολη μετατράπηκαν στο χειρότερο εφιάλτη τους; Αποκλειστικά στο Live News η μαρτυρία του θείου της κοπέλας από το Ρέθυμνο έρχεται να θέσει νέα δεδομένα. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες από την οικογένεια της νεαρής κοπέλας, δεν αποκλείεται εκείνη και ο σύντροφός της να έπεσαν θύματα ληστείας».

Προβάλλεται δήλωση του θείου της 31χρονης κοπέλας που αναγράφεται και στην οθόνη: «Μάλλον πετάζανε σπρέι στη μούρη. Από εκεί και πέρα από την Τουρκία ακούστηκε ότι πήγαν να τους ληστέψουν».

Μεταδίδεται: «Στα πλάνα από τα τουρκικά μέσα φαίνεται να βγάζουν τη σωρό του άτυχου 52χρονου από το διαμέρισμα που νοίκιαζε με την αγαπημένη του στο Γαλατά της Κωνσταντινούπολης για τις ολιγοήμερες διακοπές τους. Την ίδια στιγμή που η κοπέλα από το Ρέθυμνο δίνει μάχη για τη ζωή της σε νοσοκομείο της Τουρκίας».

Προβάλλεται δήλωση του θείου της 31χρονης κοπέλας που αναγράφεται και στην οθόνη: «Η κοπελιά είναι λέει σε κόμα, σε κωματώδη κατάσταση, είναι στην εντατική δεν ξέρουν αν την βγάλει. Την βρήκαν αναίσθητη και δεν ξέρουμε ακόμα. Δεν είναι καθαρά τα πράγματα».

Μεταδίδεται: «Το ζευγάρι από το Ρέθυμνο κανόνιζε το ταξίδι του καιρό. Σχεδίαζε να περάσει πέντε ημέρες στην Κωνσταντινούπολη. Ξαφνικά έχασαν τα ίχνη του. Η ιδιοκτήτρια που τους νοίκιασε το διαμέρισμα, χτυπούσε την πόρτα όμως δεν άνοιγε κανείς. Βρέθηκαν αναίσθητοι στο υπνοδωμάτιο όπου διαπιστώθηκε και ο θάνατος του 52χρονου... Η μητέρα της νεαρής κοπέλας είχε ένστικτο, την παρακάλεσε να μην κάνει αυτό το ταξίδι πριν φύγουν από την Ελλάδα».

Προβάλλεται δήλωση του θείου της 31χρονης κοπέλας που αναγράφεται και στην οθόνη: «Στο Ρέθυμνο μένανε, εδώ πέρα είχαν γνωριστεί. Και της λέει η μαμά της και ο μπαμπάς της “έχω κακό προαίσθημα, μη φύγεις κοπέλα μου”, λέει “μαμά, θέλω να ζήσω το όνειρο, είμαι τόσο ερωτευμένη με αυτό το παιδί, που περνάμε τόσο καλά και θέλω να περάσω καλά”».

Μεταδίδεται: «Οι γονείς της 31χρονης βρίσκονται ήδη στη Τουρκία, αγωνιούν για τη ζωή του παιδιού τους και αναζητάνε απαντήσεις. Πώς βρέθηκε η κόρη τους αναίσθητη στο διαμέρισμα και ο σύντροφός της νεκρός από δίπλα της... Οι Αρχές εξετάζουν όλα τα ενδεχόμενα. Το ζευγάρι δεν είχε κάποιο σημάδι από ξυλοδαρμό ή επίθεση».

Προβάλλεται δήλωση του θείου της 31χρονης κοπέλας που αναγράφεται και στην οθόνη: «Ο μπαμπάς είναι σε πολύ άσχημη κατάσταση, έχει πάθει μεγάλη ζημιά. Είναι το κορίτσι του, είναι η μοναχοκόρη του, είναι η αγαπημένη του. Είναι μικρό κορίτσι, είναι 30 χρονών. Ο άλλος εντωμεταξύ ο Νορβηγός είναι ένα εξαιρετικό παιδί, εδώ στο Ρέθυμνο διέπρεπε με ακίνητα, με πράγματα, τεράστια περιουσία».

Γίνεται σύνδεση με τον ανταποκριτή του σταθμού στην Κωνσταντινούπολη ο οποίος μεταδίδει: «...Ακόμα δεν έχει εκδοθεί το πόρισμα των ιατροδικαστών που θα ρίξει φως σε αυτήν την περίεργη ιστορία. Δύο σενάρια πάντως είναι τα επικρατέστερα. Το ένα αυτό που λέγαμε χθες, ότι μπορεί να είναι από μονοξείδιο του άνθρακα από τζάκι που υπήρχε ή ένα δεύτερο σενάριο είναι από διαρροή αερίου. Πάντως το πρώτο φαίνεται επικρατέστερο από τα μέχρι στιγμής τουλάχιστον δεδομένα..., πρέπει να σας πω ότι οι γιατροί θα επιχειρήσουν σύντομα να την ξυπνήσουν, ήταν διασωληνωμένη, για να δουν αν έχει υποστεί ζημιές ο εγκέφαλος, διότι φαίνεται πως έμεινε αρκετή ώρα χωρίς οξυγόνο. Το αίτιο είναι αυτό που περιμένουμε να μας ανακοινώσουν και επίσημα οι ιατροδικαστές, πάντως, όπως ακούσαμε και στο βίντεο, δεν φέρουν κανένα σημάδι από πάλη ή τραυματισμούς ούτως ώστε να μπορεί κανείς να διοχετεύσει τις σκέψεις του σε άλλα σενάρια». Ο παρουσιαστής παρατηρεί: «Άρα δηλαδή, οι τουρκικές Αρχές αποκλείουν εγκληματική ενέργεια ή οποιοδήποτε άλλο κίνητρο κάποιου τρίτου προσώπου;». Ο ανταποκριτής απαντά: «Με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, ναι. Τώρα, αν από την ιατροδικαστική έρευνα προκύψει κάποια άλλη ουσία, γιατί κυκλοφόρησαν και κάποια σενάρια -ότι μπορεί να τους ψέκασαν για να τους ληστέψουν μέσα στο διαμέρισμα-, αυτά όμως αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να επιβεβαιωθούν, όσο δεν υπάρχει από την ιατροδικαστική έρευνα κάποια διαφορετική ουσία από αυτές, από τα αέρια που φαντάζομαι μέχρι τώρα».

Ο παρουσιαστής συνομιλεί τηλεφωνικά με τον θείο της 31χρονης γυναίκας A1 (προβάλλεται η εικόνα του) λέγοντας: «Κύριε A1, πρώτα από όλα τις ευχές όλων μας και τις προσευχές όλων μας το κορίτσι σας να γίνει καλά, να ξυπνήσει, να είναι καλά να γυρίσει κοντά σας γιατί πραγματικά βλέπουμε ένα πανέμορφο κορίτσι, μαθαίνουμε ότι είναι μια υπέροχη οικογένεια επίσης η οικογένειά της και ξαφνικά να βρίσκεται σε αυτή την κατάσταση». Ο θείος της κοπέλας απαντά: «Είμαστε όλοι συγκλονισμένοι, γιατί πήγαν για διακοπές για 5 μέρες στην Κωνσταντινούπολη... και μάλλον από ό,τι έχουμε, οι τελευταίες πληροφορίες είναι από αναθυμιάσεις ή από το τζάκι ή από τη σόμπα..., ήταν πρόβλημα της κατοικίας που διαμένανε και δεν τους το είπαν; Και εμείς προσπαθούμε να μάθουμε, αλλά είναι ελλιπείς πολύ οι πληροφορίες..., έχει φύγει η

μητέρα της τώρα με τον ανιψιό της να πάνε στην Τουρκία για να μάθουν περισσότερα και να είναι δίπλα στο κορίτσι». Μετά από ερώτηση του παρουσιαστή για την κατάσταση υγείας της κοπέλας, ο θεός απαντά: «Η υγεία...μας είπαν σήμερα- γιατί είμαστε όλοι συγκλονισμένοι και είμαστε όλοι σε σοκ- γιατί είναι μια νέα κοπέλα και ένα καλό κορίτσι, απλώς το θέμα είναι ότι δεν έχουμε πληροφορίες, το μοναδικό σήμερα ότι δεν έχει μηχανική υποστήριξη πια, ότι πάει καλύτερα». Ο παρουσιαστής επισημαίνει: «Αυτό μαθαίνουμε κι εμείς, έχει αποσωληνωθεί, είναι ακόμα σε μηχανική υποστήριξη, σημαίνει ότι έχει κάνει ένα σημαντικό βήμα να κερδίσει τη μάχη για την ζωή. Πρέπει να δούμε βεβαίως, όταν πια δοκιμάσουν να την ξυπνήσουν, και εγκεφαλικά πώς είναι γιατί έμεινε πολλές ώρες σε μια κατάσταση που δεν έχουμε καταλάβει και να δούμε και πόσο χρόνο χωρίς οξυγόνο ο εγκέφαλός της και αυτό και λίγα λεπτά μπορεί να κοστίσουν αλλά τη μάχη για τη ζωή φαίνεται ότι την έχει κερδίσει. Αυτό είναι ένα πρώτο σημαντικό βήμα. Να δούμε τα υπόλοιπα». Ο θεός της 31χρονης πληροφορεί πως η κοπέλα είναι δυνατή, είναι από τα Σφακιά (τον Καλλικράτη) και εύχεται να είναι γρήγορα κοντά στην οικογένειά της. Ο παρουσιαστής τον ευχαριστεί και πιστεύει πως, όταν η κοπέλα συνέλθει, θα γίνει σαφές τι ακριβώς της συνέβη.

Στη διάρκεια της οκτώ λεπτών είδησης, προβάλλονται εικόνες προσώπου της νοσηλευόμενης κοπέλας χωρίς τεχνική επεξεργασία.

Στις λεζάντες αναγράφεται: «Σε κρίσιμη κατάσταση η 31χρονη Ελληνίδα που βρέθηκε αναισθητη δίπλα στον νεκρό Νορβηγό φίλο της-Τα σενάρια που εξετάζουν οι Αρχές», «Μυστήριο ο θάνατος του ζευγαριού από το Ρέθυμνο- Πήγαν διακοπές στην Κωνσταντινούπολη και βρέθηκαν αναισθητοι», «Τι λέει η οικογένεια της 31χρονης στο Live News “Δεν ξέρουμε αν θα ζήσει η κοπέλα”», «Νεκρός ο Νορβηγός σύντροφός της. Το ένστικτο και η παράκληση της μητέρας της», «Τα σενάρια που εξετάζουν οι Αρχές-Τι συνέβη στο διαμέρισμα που είχε νοικιάσει το ζευγάρι στην Κωνσταντινούπολη», «Από αναθυμιάσεις από τζάκι πιθανότατα βρήκε τραγικό θάνατο ο Νορβηγός φίλος της 31χρονης Ελληνίδας».

Περαιτέρω, από την παρακολούθηση και καταγραφή των πραγματικών περιστατικών σε συνδυασμό με τις καταγγελίες, τη νομική βάση και τη νομολογία προκύπτουν τα ακόλουθα:

α) Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης είχε δεχθεί καταγγελία και εξώδικες διαμαρτυρίες από συγγενείς (γονείς, αδελφό και πρώην σύζυγο) της 31χρονης Β1 θεωρώντας ότι η εκπομπή «Live News» της 16.1.2024 παρουσίασε ψευδή στοιχεία που

δε είχαν καμία σχέση με την πραγματικότητα, εικόνες προσώπου της 31χρονης χωρίς τη συγκατάθεση της οικογένειας της και ότι οι ενέργειες αυτές της εκπομπής τραυμάτισαν ψυχικά τα ανήλικα τέκνα (έξι και τριών ετών) της γυναίκας.

β) Για τις ως άνω εξώδικες διαμαρτυρίες και την καταγγελία ζητήθηκε η γνώμη ειδικής επιστήμονος νομικού σχετικά με το ζήτημα του σχηματισμού ή όχι φακέλου για την υπόθεση. Συντάχθηκε η με αριθμό πρωτοκόλλου 254/ΕΣ/15.2.2024 πρόταση περί του πρακτέου.

Στην πρόταση περί του πρακτέου σημειώνεται: *«Οι καταγγέλλοντες συγγενείς της γυναίκας που βρίσκεται νοσηλευόμενη σε νοσοκομείο της Κωνσταντινούπολης διαμαρτύρονται για την προβολή φωτογραφιών χωρίς τη συναίνεση της, τη μετάδοση ανακριβών πληροφοριών, την πρόκληση πόνου στα ανήλικα παιδιά της που πληροφορήθηκαν τα σχετικά με την κατάσταση της μητέρας τους μέσω των ως άνω εκπομπών.*

i) Θεωρώντας πως οι υπό κρίση εκπομπές φέρουν ενημερωτικό χαρακτήρα⁷, εφαρμόζεται το Π.Δ. 77/2003. Οι παρουσιαστές των εκπομπών, με τη βοήθεια ρεπόρτερ και ανταποκριτών, μεταδίδουν πληροφορίες για ένα γεγονός που έλαβε χώρα στην Τουρκία και αφορά την κατάσταση της υγείας μιας Ελληνίδας και του συντρόφου της. Το γεγονός είναι αληθές, οι λόγοι όμως που οδήγησαν στο θάνατο του συντρόφου και στη νοσηλεία της γυναίκας δεν είναι σαφείς. Η εκπομπή «Live News» αναζητά πληροφορίες επικαλούμενη διαφορετικά σενάρια, στηριζόμενη σε στοιχεία που γνωρίζουν ρεπόρτερ και ανταποκριτές και θέτοντας ερωτήματα σε συγγενή της γυναίκας... Δεν διαπιστώνεται η μετάδοση ανακριβών στοιχείων για το θέμα μέσω των ως άνω εκπομπών (άρ. 5 παρ. 1 Π.Δ. 77/2003), οι δε πιθανολογήσεις δεν παρουσιάζονται ως γεγονότα (άρ. 15 παρ. 1 Π.Δ. 77/2003).

ii) Στη διάρκεια των εκπομπών προβάλλεται εικόνα των προσώπων του ζευγαριού. Στην εκπομπή «Live News» η εικόνα των προσώπων προβάλλεται καθαρά...

Το δικαίωμα επί της ιδίας εικόνας αποτελεί στοιχείο της προσωπικότητας και κατά κανόνα χρειάζεται η συναίνεση του προσώπου για τη μετάδοση της. Στη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία δεν υπάρχει ειδική διάταξη για μη προβολή εικόνας ενηλίκου θύματος εγκληματικής ενέργειας ή δυστυχήματος που βρίσκεται εν ζωή. Τις φωτογραφίες οι σταθμοί άλλοτε προμηθεύονται από τους συγγενείς του θύματος και άλλοτε από το

⁷ Εκτός από την εκπομπή “live News” της 16.1.2024 που μεταδίδεται από τον Τ/Σ Mega, οι καταγγέλλοντες στράφηκαν και κατά της εκπομπής “T-live” της 17.1.2024 που μεταδίδεται από τον Τ/Σ Alpha.

διαδίκτυο. Εάν θεωρηθεί ότι οι εκπομπές προμηθεύτηκαν τις φωτογραφίες του ζευγαριού από το διαδίκτυο, τότε «έχοντας δώσει ρητή συγκατάθεση κατά τα ανωτέρω, συνεπάγεται ότι η οικειοθελής ανάρτηση προσωπικών πληροφοριών σε ένα δημοσίως προσβάσιμο μέσο, όπως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, είναι τεκμήριο υπέρ της επιθυμίας του χρήστη αυτών των υπηρεσιών για δημοσιοποίηση και όχι για περιφρούρηση και προστασία των δεδομένων του» (ΜΟΔ Ηρακλείου 8/2019). Επί τη βάση αυτού του σκεπτικού, εφόσον οι φωτογραφίες της νοσηλευόμενης γυναίκας ήταν αναρτημένες σε δημοσίως προσβάσιμο μέσο, μπορούν οι σταθμοί να τις χρησιμοποιήσουν καθώς τεκμαίρεται η συγκατάθεση της.

iii) Κατά το άρθρο 7 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003 δεν επιτρέπεται να προβάλλονται, χωρίς σπουδαίο λόγο, εικόνες ή ήχοι που επιτείνουν ή προκαλούν πόνο στους εικονιζόμενους ή σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντος τους. Υπ' αυτή την έννοια, στην εκπομπή «Live News» η εικόνα του προσώπου της νοσηλευόμενης γυναίκας η οποία μεταδόθηκε αρκετές φορές θα μπορούσε να προκαλέσει πόνο στα ανήλικα παιδιά της, εκτός αν θεωρηθεί ότι η προβολή της έγινε για σπουδαίο λόγο ενημέρωσης...».

Επί τη βάση της ως άνω πρότασης περί του πρακτέου, η Ολομέλεια, στη συνεδρίαση της 28.3.2024, αποφάσισε ομόφωνα να κληθεί ο σταθμός για παράβαση του άρθρου 7 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003.

γ) Στη διάρκεια της εκπομπής «Live News» της 16.1.2024 που μεταδόθηκε από τον σταθμό Mega, ο παρουσιαστής αναφέρεται σε σοβαρό περιστατικό που έλαβε χώρα στην Κωνσταντινούπολη με θύματα έναν άντρα νορβηγικής καταγωγής και μια Ελληνίδα 31 ετών. Ο άντρας είχε ήδη αποβιώσει ενώ η γυναίκα είχε διασωληνωθεί και υπήρχε αγωνία για την έκβαση της κατάστασης υγείας της. Από τις πληροφορίες που παρέχονται από τον ανταποκριτή στην Κωνσταντινούπολη και τον θείο της νοσηλευόμενης κοπέλας συνάγεται ότι η γυναίκα έχει αποσωληνωθεί και η κατάσταση της υγείας της βελτιώνεται.

Κατά τη μετάδοση της είδησης, η οποία γίνεται από δικαιολογημένο δημοσιογραφικό ενδιαφέρον για την ενημέρωση της κοινής γνώμης, δεν μεταδίδονται άλλες πληροφορίες για την οικογενειακή κατάσταση της 31χρονης παρά μόνο ο τόπος καταγωγής της (Σφακιά-Καλλικράτης) και το ονοματεπώνυμο του θείου της.

Στη διάρκεια της οκτάλεπτης είδησης σχετικά με το ως άνω δυστύχημα, προβλήθηκε η εικόνα του προσώπου της κοπέλας χωρίς τεχνική επεξεργασία για μεγάλο διάστημα μετάδοσης της είδησης (κυρίως κοντινό πλάνο). Σημειώνεται ότι ο παρουσιαστής έδειχνε ανθρώπινο ενδιαφέρον για την κοπέλα και εκφραζόταν με θετικό τρόπο γι'

αυτήν: «τις ευχές όλων μας και τις προσευχές όλων μας το κορίτσι σας να γίνει καλά, να ξυπνήσει, να είναι καλά να γυρίσει κοντά σας γιατί πραγματικά βλέπουμε ένα πανέμορφο κορίτσι, μαθαίνουμε ότι είναι μια υπέροχη οικογένεια επίσης η οικογένειά της..., έχει αποσωληνωθεί, είναι ακόμα σε μηχανική υποστήριξη, σημαίνει ότι έχει κάνει ένα σημαντικό βήμα να κερδίσει τη μάχη για την ζωή..., την βλέπουμε εδώ, μακάρι το κορίτσι που όταν ξυπνήσει με το καλό, προφανώς θα πει τι έγινε».

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η προβολή της εικόνας του προσώπου της νοσηλευόμενης γυναίκας προβλήθηκε για μεγάλο διάστημα χωρίς θόλωση κατά τη μετάδοση της είδησης σε συνδυασμό με τις αρκετές αναφορές και τα διάφορα σενάρια που παρουσιάστηκαν από την εκπομπή σχετικά με τον πιθανό τρόπο με τον οποίο έλαβε χώρα το δυσάρεστο περιστατικό που οδήγησε σε σοβαρή βλάβη της υγείας της, κρίνεται ότι εξαιτίας αυτών προκλήθηκε πόνος σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός της (ιδίως στα ανήλικα τέκνα της και τους γονείς της).

III. Υπαγωγή

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Ολομέλεια αποφασίζει ομοφώνως ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας σχετικά με την πρόκληση πόνου (λόγω προβολής εικόνων) σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντος των εικονιζομένων (άρθρο 7 παρ. 2 Π.Δ. 77/2003).

Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλουμένη διοικητική κύρωση και δη εκείνη της σύστασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Δέχεται, ομοφώνως, ότι η εγκαλουμένη εταιρεία τέλεσε την παράβαση της πρόκλησης πόνου (λόγω προβολής εικόνων στη διάρκεια εκπομπής) σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντός των εικονιζομένων, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «ΑΛΤΕΡ EGO MEDIA A.E.», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», τη διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως τηρεί στο μέλλον τις διατάξεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας περί μη προκλήσεως πόνου σε πρόσωπα του αμέσου περιβάλλοντος εικονιζομένων.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 9^η Μαρτίου 2026 και δημοσιεύτηκε την 23^η Σεπτεμβρίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ